

Eerste rapportage effecten coronacrisis 2021

13-07-2021

Mantelzorgondersteuning

Vanwege de coronamaatregelen zijn de mantelzorgers meer onder druk komen te staan. Markant heeft de hulpverlening voornamelijk telefonisch uitgevoerd. Ook hebben ze de cursus 'Zorg de Baas' digitaal aangeboden. Markant heeft informatiefolders over de dienstverlening van Markant in coronatijd verspreid. Daarnaast hebben zij ook actief mensen benaderd om te vragen hoe het met ze gaat. Ook hierbij wordt aangegeven dat er een toename in complexiteit zichtbaar is.

Veilig Thuis

Veilig Thuis heeft alle vitale processen voort kunnen zetten en zo continuïteit kunnen behouden in hun dienstverlening. Er is direct gehandeld bij acute onveiligheid en situaties waarin structurele onveiligheid aanwezig was, deze zijn constant gemonitord. Daarnaast is goed gekeken naar en ervaring opgedaan met alternatieve mogelijkheden om op afstand zicht op veiligheid te krijgen. Om zo alert mogelijk te kunnen handelen ingeval van toenemende onveiligheid in gezinnen en huishoudens als gevolg van de coronamaatregelen, is goed gekeken naar extra mogelijkheden om gezinnen en huishoudens te bereiken. Dit heeft geleid tot een extra chatfunctie Veilig Thuis en de Apothekersroute waarbij slachtoffers van huiselijk geweld met het codewoord 'masker 19' bij de apotheek een melding konden doen van huiselijk geweld. De chatfunctie is van dusdanige waarde gebleken waarbij ook andere groepen (laagdrempeliger) zijn bereikt waardoor is gekozen deze chatfunctie te behouden. Tijdens de lockdown en avondklok was het ook mogelijk om hier in de avonden gebruik van te maken.

Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein

Omzetgarantie

Op 5 januari 2021 heeft het college van Diemen richtlijnen vastgesteld voor inkoop en subsidie als gevolg van corona. Sinds maart 2020 hebben de afgekondigde maatregelen naar aanleiding van de Corona-uitbraak veel impact op zowel het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan als onze partners binnen het sociaal domein. Het Rijk en de VNG hebben opgeroepen om de partners te blijven betalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Gelet op het belang van zorgcontinuïteit onderschrijft het college de beleidslijn van de VNG. De gemeente Diemen heeft om te komen tot redelijke en eerlijke toepassing van compensatie en/of wijziging van afspraken richtlijnen opgesteld met betrekking tot de financiering van contract- en subsidiepartners op het gebied van het sociaal domein, welzijn, zorg en cultuur ten tijde van de coronacrisis. Bij de richtlijnen gaan we onder andere uit van:

- coulance omtrent subsidie- en contractafspraken die gemaakt zijn voor 16 maart 2020;
- inspanningsverplichting van de gecontracteerde partij of subsidiepartner om te zoeken naar alternatieven;
- doorbetaling van niet-geleverde zorg (vanaf 1 juli) alleen bij noodgedwongen sluiting als gevolg van maatregelen, niet op basis van het beleid van instellingen;
- maatwerk: iedere situatie is uniek.

In het kader van deze richtlijnen zijn er voor het doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer) afspraken gemaakt over compensatie van niet verreden ritten als gevolg van corona in 2021. Vooralsnog heeft de gemeente twee verzoeken van zorgaanbieders ontvangen in het kader van omzetgarantie. De mogelijkheid bestaat dat zorgaanbieders later in het jaar of in het nieuwe jaar (2022) alsnog een beroep willen doen op steunmaatregelen.

Meerkosten

Als contractpartners binnen Jeugd en Wmo als gevolg van de maatregelen extra kosten moeten maken gedurende de periode dat de maatregelen van kracht zijn worden deze zogenaamde meerkosten vergoed. Dit gold in eerste instantie voor de periode 16 maart tot en met 31 december 2020 maar deze regeling is landelijk verlengd voor geheel 2021. Inmiddels hebben enkele aanbieders aangegeven hier gebruik van te maken. De mogelijkheid bestaat dat zorgaanbieders later in het jaar of in het nieuwe jaar (2022) alsnog een beroep willen doen op steunmaatregelen.

In de voorjaarsnota 2021 heeft het kabinet een eerste raming van de omvang van de meerkosten in het sociaal domein opgenomen (€ 141 miljoen). Hiermee onderschrijft het Rijk de afspraak over de meerkosten nogmaals. Deze raming is gebaseerd op de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. In de raming is rekening gehouden met het effect van vaccinaties en het afschalen van een deel van de maatregelen vanaf de zomer. Dit budget is indicatief en wordt nog niet als voorschot aan gemeenten uitgekeerd. Dit ter voorkoming van verdeelproblemen bij het definitief vaststellen van de compensatie.

Noodopvang en maatschappelijke opvang

In de coronaperiode was er een tijdvak dat er helemaal geen huisuitzettingen als gevolg van betalingsachterstanden plaats vonden. Die periode is sinds maart voorbij. Tot nog toe zien we geen grote piek in het aantal huisuitzettingen. Door middel van het project Vroeg Eropaf, waarbij we al bij een beginnende huurachterstand contact opnemen met de huurder, hopen we in staat te zijn huisuitzettingen door huurschulden zoveel mogelijk te voorkomen.

Sinds het begin van dit jaar realiseren we in nauwe samenwerking met de regiogemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn noodopvang voor economisch daklozen. Deze opvang wordt voor 2021 en 2022 betaald uit de Blokhuismiddelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. De meeste locaties bevinden zich tot nog toe in Amstelveen.

We zullen ook in Diemen op zoek blijven naar locaties voor tijdelijke opvang. Voor 2020 en 2021 worden er geen extra financiële gevolgen van dakloosheid verwacht omdat de Blokhuismiddelen voorlopig voldoende buffer vormen.

Huisvesting statushouders

De huisvesting van statushouders lag in het voorjaar van 2020 stil. Vanaf juni '20 is de huisvesting van statushouders hervat. De huisvesting heeft sindsdien de gebruikelijke doorloop. Er worden geen financiële gevolgen verwacht voor de opvang statushouders.

Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg

De jeugdbudgetten en de marktomstandigheden binnen de jeugdhulp staan al enige tijd onder druk. De coronacrisis legt nog meer druk op het stelsel en de verantwoordelijkheid om als gemeenten jeugdhulp te kunnen bieden, aangezien er een toename in zorg verwacht wordt. Dat kan in aantallen zijn, maar ook in de zwaarte van de zorg.

De beheersing van de kosten van de jeugdzorg staat hoog op de agenda. Zo wordt er ingezet op het benoemen van indicatoren waardoor betere monitoring kan plaatsvinden. Daarnaast zetten we in op professioneel contractmanagement en willen we de wijze van financieren wijzigen (lumpsum). Voor deze vorm van financiering van (hoog)specialistische jeugdhulp sluiten we aan bij de aanbesteding van Amsterdam.